

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Філологічний факультет
Катедра слов'янської філології імені професора Іларіона Свенціцького

Затверджено

На засіданні катедри слов'янської
філології імені професора Іларіона
Свенціцького

філологічного факультету

Львівського національного
університету імені Івана Франка

(протокол № 1 від 30 серпня 2021 р.)

Завідувач
катедри _____

(к.ф.н. Сорока О.Б.)

Силабус з навчальної дисципліни
«Друга слов'янська мова (сербська)»,
що викладається в межах ОПП «Чеська мова та література» першого
(бакалаврського) рівня вищої освіти
для здобувачів зі спеціальності 035 Філологія,
спеціалізації 035.038 слов'янські мови та літератури (переклад
включно), перша – чеська

Львів 2021 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		<u>денна форма навчання</u>	<u>заочна форма навчання</u>
Кількість кредитів – 6	Галузь знань 03 Гуманітарні науки (шифр і назва)	Вибіркова навчальна дисципліна з циклу професійної і практичної підготовки	
	Напрямок підготовки		
Модулів – 2	Спеціальність 035 Філологія	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 4	035.038 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – чеська	4-й	-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 180 год.		7-й	8-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 год. у 7-ому семестрі, 2 год. у 8-ому семестрі самостійної роботи студента – 5 год. у 7-ому семестрі, 4,5 год. у 8-ому семестрі	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	год.	год.
		Практичні, семінарські	
		40 год. (7-й сем.)	28 год. (8-й сем.)
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		112 год.	(50 + 62)
Індивідуальні завдання: год.			
Вид контролю: залік у 8-ому семестрі			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 1 до 2

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни “Друга слов’янська мова (сербська)” є:

- комплексно працювати над вивченням базової граматики та лексики сучасної сербської мови;
- наголосити на основних відмінностях між сучасною сербською та хорватською мовами;
- презентувати краєзнавчі матеріали про Сербію та Адріатику;
- ознайомити студентів із музичною культурою країни та суспільно-політичним життям.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни “Друга слов’янська мова (сербська)” є:

- для вивчення сербської мови як другої слов’янської мови для студентів-славістів заплановано розглянути основні граматичні теми;
- закріпити граматичні правила шляхом виконання практичних завдань;
- засвоївши граматичні правила сербської мови, вивчати комплексно розмовні теми для розвитку усного мовлення;
- навчити писати двома графіками (кирилицею й латиницею);
- комплексно підготувати студентів для складання іспиту з сербської мови (рівень B1-B2);

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- особливості фонетичної системи другої слов’янської мови (сербської);
- основний словниковий запас другої слов’янської мови (сербської);
- основи морфології та синтаксису другої слов’янської мови (сербської), необхідні для володіння іноземною мовою на рівні «самостійного користувача» (B1-B2);
- загальні відомості про культурне та суспільно-політичне життя у країні, мову якої вивчає.

вміти:

- застосовувати здобуті знання з фонетики, лексики та граматики другої слов’янської мови (сербської) на практиці;
- ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати;
- організовувати процес свого навчання й самоосвіти;
- знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності;
- використовувати мову, що вивчається, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв’язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

3. Програма навчальної дисципліни «Друга слов'янська мова (сербська)»

Змістовий модуль 1.

Морфологія. Дієслово. Дві основи дієслова. Особливості утворення минулого часу (перфекту). Питальні конструкції. Заперечна форма. Порядок слів у реченні при вживанні перфекта.

Розмовна тема: „Лекар. Код лекара. Рецепти“.

Морфологія. Іменник. Відмінювання іменників жіночого роду із нульовим закінченням у називному відмінку однини. **Розмовна тема: „Прича о осећањима“, „У потрази за правим вредностима“, „Калемегданска тврђава“.**

Морфологія. Дієслово. Наказовий спосіб дієслів: особливості утворення.

Змістовий модуль 2.

Морфологія. Дієслово. Майбутній час I: особливості утворення і вживання. Заперечна форма дієслів у минулому часі. **Розмовна тема: „Универзитет у Београду“, „Београд“, „Нови Сад: неговани врт култура“.** *Савети. Мали огласи. Да ли је цена славе прескупа? Оно шта сањамо да чујемо. У књижари.*

Морфологія. Дієслово. Утворення умовного способу дієслів у сербській мові.

Морфологія. Прикметник. Повні і короткі форми прикметників. Відмінювання прикметників. Ступені порівняння прикметників. **Розмовна тема: „Неко следеће путовање“, „Шта бисте желели?“, „Да ли бисте били љубазни?“.**

Змістовий модуль 3.

Морфологія. Іменник. Відмінювання іменників чоловічого роду –лац. Відмінювання чоловічих імен із закінченням на голосний.

Розмовна тема: „Već sto godina sinovima dajemo ovo ime“, „Istorija olimpijskih igara“.

Відмінювання іменників середнього роду з нерівноскладовою основою. Особливості утворення та відмінювання збірних іменників на -ад.

Розмовна тема: „Сеоско двориште“, «Кућни љубимци». *(Како изабрати кућног љубимца).*

Розмовна тема: „Golubački grad: najlepša tvrđava u Srbiji otkriva svoje tajne“, „Upoznajte Sarajevo“, „Inat kuća“, „Crna Gora: divlja lepota“.

Змістовий модуль 4.

Морфологія. Дієслово. Майбутній час (II). Особливості утворення і вживання. **Розмовна тема:** „Blago rodnog kraja rimskih imperatora“, „Niš“, „Kragujevac“.

Морфологія. Іменник. Відмінювання іменників чужомовного походження із закінченням на голосний. **Розмовна тема:** „Najskuplji instrumenti na svetu: avanture jedne violine“, „FEST“, „Ljubljana: grad mladih i urbanih ljudi“, „Hrvatska: pravi duh Mediterana“, „Tirkiz grčkih ostrva“.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Модуль 1													
Змістовий модуль 1.													
Тема 1. Морфологія. Дієслово. Дві основи дієслова. Особливості утворення минулого часу (перфекту).	9		4			5							
Тема 2. Минулий час. Питальні конструкції. Заперечна форма. Порядок слів у реченні при вживанні перфекта. Вправи.	9		4			5							
Тема 3. Морфологія. Іменник. Відмінювання іменників жіночого роду із нульовим закінченням у називному відмінку однини. Розмовна тема: „Лекар. Код лекара. Рецепти“.	9		4			5							
Тема 4. Морфологія. Дієслово. Наказовий спосіб дієслів: особливості утворення. Робота над текстом:	9		4			5							

„Калемегданска тврђава“.													
Тема 5. Вправи. Розмовна тема: „Прича о осећањима“, „Употражи за правим вредностима“.	9		4			5							
Разом за змістовим модулем 1	45		20			25							
Змістовий модуль 2.													
Тема 6. Морфологія. Дієслово. Майбутній час I: особливості утворення і вживання. Заперечна форма дієслів у минулому часі.	9		4			5							
Тема 7. Робота над текстами: „Универзитет у Београду“, „Београд“, „Нови Сад: неговани врт култура“. <i>Савети. Мали огласи. Да ли је цена славе прескупа? Оно шта сањамо да чујемо. У књижари.</i>	9		4			5							
Тема 8. Морфологія. Дієслово. Утворення умовного способу дієслів у сербській мові.	9		4			5							
Тема 9. Морфологія. Прикметник. Повні і короткі форми прикметників. Відмінювання прикметників.	9		4			5							
Тема 10. Ступені порівняння прикметників. Розмовна тема: „Неко следеће путовање“, „Шта бисте желели?“, „Да ли бисте били љубазни?“.	9		4			5							

Разом за змістовим модулем 2	45		20			25							
------------------------------	----	--	----	--	--	----	--	--	--	--	--	--	--

Модуль 2													
Змістовий модуль 3.													
Тема 11. Морфологія. Іменник. Відмінювання іменників чоловічого роду – лац. Вправи.	6,5		2			4,5							
Тема 12. Відмінювання чоловічих імен із закінченням на голосний. Робота над текстами: „Već sto godina sinovima dajemo ovo ime“, „Istorija olimpijskih igara“.	6,5		2			4,5							
Тема 13. Відмінювання іменників середнього роду з нерівноскладовою основою.	6,5		2			4,5							

Тема 14. Особливості утворення та відмінювання збірних іменників на -ад.	6,5		2			4,5						
Тема 15. Розмовна тема: „Сеоско двориште“, «Куїни љубимци». (Како изабрати куїног љубимца).	6,5		2			4,5						
Тема 16. Робота над текстами: „Golubački grad: najlepša tvrđava u Srbiji otkriva svoje tajne“.	6,5		2			4,5						
Тема 17. Робота над текстами: „Упознајте Сарајево“, „Inat kuća“, „Crna Gora: divlja lepota“.	6,5		2			4,5						
Разом за змістовим модулем 3	45,5		14			31,5						
Змістовий модуль 4.												
Тема 18. Морфологія. Дієслово. Майбутній час (II). Особливості утворення і вживання. Вправи.	6,5		2			4,5						
Тема 19. Вправи. Робота над текстами: „Blago rodnog kraja rimskih imperatora“, „Niš“, „Kragujevac“.	6,5		2			4,5						
Тема 20. Морфологія. Іменник. Відмінювання іменників чужомовного походження із закінченням на голосний.	6,5		2			4,5						
Тема 21. Вправи. Робота над текстом	6,5		2			4,5						

„Najskuplji instrumenti na svetu: avanture jedne violine“.										
Тема 22. Вправи. Робота над текстом „FEST“.	6,5		2			4,5				
Тема 23. Робота над текстом „Ljubljana: grad mladih i urbanih ljudi“.	6		2			4				
Тема 24. Робота над текстами: „Hrvatska: pravi duh Mediterana“, „Tirkiz grčkih ostrva“. Revizija znanja.	6		2			4				
Разом за змістовим модулем 4	44,5		14			30,5				
Усього годин	180		68			112				

Теми практичних занять тотожні темам лекцій

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Вивчити засвоєну лексику. Написати листа сербському другові.	5
2	Вивчити засвоєну лексику. Написати діалог із використанням наказового способу.	5
3	Вивчити засвоєну лексику. Вправи 13-16 на с. 138-139. (Бјелаковић И., Војновић Ј. Научимо српски 1. Let`s learn Serbian. Нови Сад, 2004.).	5
4	Вивчити засвоєну лексику. Вправи 30-40 на с. 125-127. (Бјелаковић И., Војновић Ј. Научимо српски 1. Let`s learn Serbian. Нови Сад, 2004.).	5
5	Вивчити засвоєну лексику. Написати твір із використанням майбутнього часу (I) на тему «Мої нові мандри».	5
6	Вивчити засвоєну лексику. Вправи 1-7 на с. 111-112. (Бјелаковић И., Војновић Ј. Научимо српски 1. Let`s learn Serbian. Нови Сад, 2004.).	5
7	Написати твір на одну із пропонованих тем, використовуючи умовний спосіб дієслів: «Ми з друзями	5

	на безлюдному острові», «Якби я була/був відомою людиною», «Якби я виграв/виграла мільйон у лотерею», «Я успадкував/-ла яхту і маю намір подорожувати».	
8	Написати твір на тему «Мій університет».	5
9	Повторити пройдений матеріал. Впр. 1-4 на с. 76-80. (Гук З. Сербський іменник та прикметник: словозміна. Львів, 2017.).	5
10	Повторити засвоєну лексику. Впр. 1-3 на с. 62-63. (Гук З. Сербський іменник та прикметник: словозміна. Львів, 2017.).	5
11	Вивчити засвоєну лексику. Вправа 4-8 на с. 38-41. (Гук З. Сербський іменник та прикметник: словозміна. Львів, 2017.).	5
12	Вивчити засвоєну лексику. Опрацювати текст «Како изабрати кућног љубимца?» (с. 133) та виконати вправи 1-3 на с.134 (Бјелаковић И., Војновић Ј. Научимо српски 1. Let`s learn Serbian. Нови Сад, 2004.).	5
13	Вивчити засвоєну лексику. Вправи 4-7 на с. 135. (Бјелаковић И., Војновић Ј. Научимо српски 1. Let`s learn Serbian. Нови Сад, 2004.).	5
14	Вивчити засвоєну лексику. Вправи 24-28 с. 146-147 (Бјелаковић И., Војновић Ј. Научимо српски 1. Let`s learn Serbian. Нови Сад, 2004.).	5
15	Вивчити засвоєну лексику. Вправи 29-30 на с. 148. (Бјелаковић И., Војновић Ј. Научимо српски 1. Let`s learn Serbian. Нови Сад, 2004.).	5
16	Вивчити засвоєну лексику. Вправа 1 на с. 149. (Бјелаковић И., Војновић Ј. Научимо српски 1. Let`s learn Serbian. Нови Сад, 2004.).	5
17	Вивчити засвоєну лексику. Написати власне CV.	5
18	Вивчити засвоєну лексику. Вправи 2-6 на с. 150-151. (Бјелаковић И., Војновић Ј. Научимо српски 1. Let`s learn Serbian. Нови Сад, 2004.).	5
19	Вивчити засвоєну лексику. Вправи 7-8 на с. 152-153. (Бјелаковић И., Војновић Ј. Научимо српски 1. Let`s learn Serbian. Нови Сад, 2004.).	5
20	Вивчити засвоєну лексику. Вправи 1-6 на с. 154-155. (Бјелаковић И., Војновић Ј. Научимо српски 1. Let`s learn Serbian. Нови Сад, 2004.).	5
21	Вивчити засвоєну лексику. Вправи 1-3 на с. 72-74. (Гук З. Сербський іменник та прикметник: словозміна. Львів, 2017.).	4
22	Вивчити засвоєну лексику. Вправи 2-5 на с. 85-88. (Гук З. Сербський іменник та прикметник: словозміна. Львів,	4

	2017.).	
23	Повторити пройдений матеріал. Підсумкова вправа на с. 81-85. (Гук З. Сербський іменник та прикметник: словозміна. Львів, 2017.).	4
	Разом	112

Методи навчання

Курс «Друга слов'янська мова (сербська)» передбачає застосування таких методів навчання: пояснення, бесіда, демонстрація, практична робота, вправи, проблемний виклад, частково-пошуковий метод, інформаційно-ілюстративний метод.

Методи контролю

Підсумковий контроль передбачений у формі заліку через виставлення оцінки за результатами поточної успішності. Оцінювання поточної успішності проводиться за 100-бальною шкалою. Максимальна кількість балів – 100. Бали за поточну успішність нараховуються так:

1. Письмове опитування 1 за темами першого змістового модулю – 10 балів.
2. Письмове опитування 2 за темами другого змістового модулю – 10 балів.
3. Письмове опитування 3 за темами третього змістового модулю – 10 балів.
4. Письмове опитування 4 за темами четвертого змістового модулю – 10 балів.
5. Усне опитування 1 на теми «Калемегданска тврђава» та „Универзитет у Београду“ – 5 балів.
6. Усне опитування 2 на теми „Istorija olimpijskih igara“ та „Najskuplji instrumenti na svetu: avanture jedne violine“ – 5 балів.
7. Усне опитування 3 за темами змістових модулів 1–4 – 50 балів.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточна успішність							Сума
Письмове опитування 1	Письмове опитування 2	Письмове опитування 3	Письмове опитування 4	Усне опитування 1	Усне опитування 2	Усне опитування 3	100
10	10	10	10	5	5	50	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Методичне забезпечення

Оцінка в балах	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою		
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики		для заліку
90 – 100	A	5	відмінно	зараховано
81-89	B	4	дуже добре	
71-80	C		добре	
61-70	D		задовільно	
51-60	E	3	достатньо	
21-50	FX	2	незадовільно	не зараховано
0-20	F	2	незадовільно (без права перездачі)	не зараховано (без права перездачі)

Рекомендована література

Основна:

1. Алановић М., Бјелаковић И., Бугарски Н., Дражић Ј., Курешевић М., Војновић Ј. Научимо српски 2. Let`s learn Serbian. – Нови Сад: Филозофски факултет: Дневник, 2007. – 143 с. CD1, CD2.
2. Алановић М., Бјелаковић И., Бугарски Н., Дражић Ј., Курешевић М., Војновић Ј. Радна свеска 2. Let`s learn Serbian. – Нови Сад: Филозофски факултет: Дневник, 2007. – 64 с.
3. Бјелаковић И., Војновић Ј. Научимо српски 1. Let`s learn Serbian. – Нови Сад: Филозофски факултет: Дневник, 2004. – 166 с.
4. Бјелаковић И., Војновић Ј. Научимо српски 1. Let`s learn Serbian. Радна свеска. – Нови Сад: Филозофски факултет: Дневник, 2004. – 54 с.
5. Васильєва Л. Українсько-сербський тематичний словник = Ukrajinско-srpski tematski rečnik / Людмила Васильєва, Богдан Сокіл. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2015. – 350 с.
6. Гук З. Сербський іменник та прикметник: словозміна. Навчальний посібник. – Львів, 2017. – 104 с.
7. Гук З. Сербський іменник та прикметник: словозміна. Навчальний посібник. – Львів : ПАІС, 2019. – 136 с.
8. Дешић М. Српски акценат с лакоћом. – Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 1992. – 74 с. CD1, CD2, CD3.
9. Зенчук В, Йоканович-Михайлова Е., Киршова М., Маркович М. Учебник сербохорватского языка. – Москва: Изд. Москов. у-та, 1986. – 195 с.
10. Иванович С., Петранович И. Русско-сербохорватский словарь. – Москва: Русский язык, 1976. – 712 с.
11. Клајн И. Граматика српског језика за странце. – 1 изд. – Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 2006. – 282 с.

12. Толстой И. Сербохорватско-русский словарь. – 5 изд. – Москва: Русский язык, 1982. – 735 с.

Додаткова:

1. Јокановић-Михајлов Ј., Ломпар В. Говоримо српски: уџбеник српског језика за странце. – 4. изд. – Београд: Међународни славистички центар, 2007 (Београд: Чигоја штампа). – 96 с.
2. Милошевић М. Граматика српског језика.– Београд: Драганић, 2003. 232 с.
3. Петровић В., Дудић К. Речник глагола са допунама. – Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 1989. – 123 с.
4. Симић Р., Јовановић Ј. Мала српска граматика. – Београд: Јасен - Донат Граф. – 295 с.
5. Станојчић Ж. Граматика српског језика. – 1 изд. – Београд: Креативни центар, 2010. – 418 с.
6. Ђорић Б. Српски за странце. – 8 изд. – Београд: Чигоја штампа, 2004. 443 с.
7. Шипка М. Занимљива граматика.– 2 изд.– Нови Сад: Прометеј, 2007. 311 с.
8. Шипка М. Зашто се каже.– 4 изд.– Нови Сад: Прометеј, 2008. – 295 с.
9. Шипка М. Приче о речима.– 2 изд.– Нови Сад: Прометеј, 2007. – 307 с.
10. Marković J. Srpski za strance. – Beograd: Verzal, 2001. – 166 s.
11. Bajac P. Serbian for foreigners: with a short grammar. – 4th ed. – Beograd: A.Nikolić, 2007. – 239 s. CD.
12. Ćosić P. Srpski za strance: testovi, vežbanja, igranja. – Poznań: Wydawnictwo naukowe, 2004. – 154 с.